

Wrocław, 29 grudnia 2023 r.

**Szanowny Pan
Bartłomiej Sienkiewicz
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

Szanowny Panie Ministrze,

z nadzieją i satysfakcją przyjęliśmy zapowiedzi rządu dotyczące wprowadzenia ustawy o statusie artysty gwarantującej artystom i artystkom minimum zabezpieczenia socjalnego, dostęp do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych uwzględniający specyfikę pracy. Pragniemy jednak zwrócić uwagę, że to oczekiwane i potrzebne rozwiązanie dotyczy tylko jednego z licznych problemów kultury w Polsce i jednej grupy zawodowej funkcjonującej w sektorze kultury.

Jako stowarzyszenie skupiające osoby zarządzające samorządowymi instytucjami kultury takimi jak: domy, ośrodki, centra kultury, biblioteki, galerie i inne instytucje, od wielu lat sygnalizujemy dysfunkcje otoczenia prawnego, w którym funkcjonują samorządowe instytucje kultury.

Od wielu lat mamy do czynienia z sytuacją, w której źródłem prawa w coraz większym stopniu jest orzecznictwo sądów administracyjnych nie zaś tekst samej Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Nierzadko rozstrzygnięcia te są rozbieżne, co rodzi trudności w interpretacji. Można również zaryzykować tezę, że deficyt regulacji na poziomie ustawowym powoduje, że istnieje przestrzeń do nadużyć organizatorów w stosunku do instytucji oraz wynaturzeń ich działalności. Dodać należy, że najpoważniejsza nowelizacja Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, do której doszło w 2011 roku, nie tylko nie rozwiązała wielu problemów, a wręcz stworzyła nowe.

Uważamy, że obecny stan prawny sankcjonuje nierówności, ogranicza faktyczną autonomię instytucji kultury i utrwała dysfunkcje. W naszej ocenie sektor kultury potrzebuje zarówno korekty obecnie istniejących rozwiązań, jak i całkiem nowych regulacji. Z powyższych powodów jako Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorek Samorządowych Instytucji Kultury sformułowaliśmy listę "Konkretów dla kultury", tj. listę rekomendacji zmian systemowych w kulturze. Poniższe propozycje są głęboko przemyślane i cieszą się poparciem naszego środowiska. Wierzymy, że reformując polską kulturę weźmie je Pan pod uwagę.

Jednocześnie informujemy, że zwróciliśmy się do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska z prośbą o rozważenie powołania międzyresortowego zespołu do spraw zmian w kulturze. Jego celem miałyby być wypracowanie rozwiązań służących poprawie warunków funkcjonowania sektora kultury w Polsce. W naszej ocenie realizacja tego celu wykracza poza kompetencje Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i wymaga skoordynowanych działań różnych resortów.

W załączeniu przesyłamy "Konkrety dla kultury", tj. rekomendacje opracowane przez Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorek Samorządowych Instytucji Kultury licząc na to, że weźmie je Pan pod uwagę wypracowując nowe rozwiązania dla polskiej kultury.

Z wyrazami szacunku

Zarząd i Komisja Rewizyjna
Stowarzyszenia Dyrektorów i Dyrektorek
Samorządowych Instytucji Kultury

Paweł Kamiński
Aneta Majak
Karolina Miżyńska
Agnieszka Pytlik
Piotr Szafranski
Przemysław Waczyński
Łukasz Molski
Justyna Prajs
Agnieszka Sech-Brzóska